

**Sprawozdanie z realizacji projektu
„Dziemiańskie Rzuno - Wspólna Sprawa III”
realizowanego w ramach konkursu
„Nasze jezioro - nasza sprawa”
organizowanego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony
Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku
WFOŚ D/738/235/2014 „Dziemiańskie Rzuno - Wspólna Sprawa III”**

Czas trwania projektu:

01 września 2014 – 30 czerwca 2015 r.

Uczestnicy projektu:

- nauczyciele i młodzież z Gimnazjum im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Dziemianach 150 uczniów i 10 nauczycieli,
- Wójt Gminy Dziemiany i Urząd Gminy w Dziemianach,
- mieszkańcy i turyści przebywający w Dziemianach,
- uczestnicy obchodów Powiatowego Dnia Ziemi w Kościerzynie

Sprawozdanie z realizacji poszczególnych elementów zadania

Ad 1. Monitoring jakości wód jeziora Rzuno w oparciu o badania biologiczne i chemiczne.

Uczniowie gimnazjum dokonali wielokrotnie badania jakości wód jeziora w dniach:
badania biologiczne:

- 8 września 2014 roku,
- 7 marca 2015 roku,
- 14 kwietnia 2015 roku,
- 8 maja 2015 roku;

badania chemiczne:

- 8 września 2014 roku,
- 17 marca 2015 roku,
- 14 kwietnia 2015 roku,
- 8 maja 2015 roku
- 10 czerwca 2015 r.

Jakość wody wyznaczono metodami biologiczną i chemiczną. W ramach stosowania metody Baura dokonano połowu i identyfikacji bezkręgowców bezpośrednio nad jeziorem pod kierunkiem Wiesławy Popowskiej (nauczycielki biologii i geografii). W szkolnej pracowni chemicznej przeprowadzono analizę chemiczną wody badając jej pH, zawartość tlenu, zawartość dwutlenku węgla, twardość oraz zawartość azotanów, azotynów, azotu amonowego i fosforanów. Badania z uczniami przeprowadził Janusz Bruski (nauczyciel chemii).

Do badań wykorzystano specjalistyczny sprzęt zakupiony ze środków WFOŚiGW w Gdańsku. Badania prowadzono w oparciu o karty pracy wykonane przez nauczycieli Gimnazjum w Dziemianach oraz instrukcje zawarte w zestawach badawczych. Wyniki badań potwierdzają utrzymywanie się wysokiego stopnia czystości jeziora na pograniczu klasy pierwszej i drugiej.

Od miesiąca stycznia br. uczniowie prowadzili monitoring temperatury powietrza za pomocą stacji meteorologicznej. Stacja została zakupiona ze środków WFOŚiGW w Gdańsku. Po rocznym okresie funkcjonowania zebrane dane można będzie wykorzystać do wykonania klimatogramu dla okolic jeziora Rzuno.

Ad 2. i ad 4. Monitoring antropopresji.

Młodzież pod opieką nauczycieli w okresie wrzesień 2014 - maj 2015 ośmiokrotnie dokonała sprzątnięcia linii brzegowej jeziora Rzuno. Można stwierdzić, iż brzeg jeziora jest stosunkowo czysty. Nie znaleziono nielegalnych wysypisk śmieci. Śmieci znalezione zostały usunięte przez pracowników Referatu Gospodarki Komunalnej Urzędu Gminy w Dziemianach.

Uczniowie Gimnazjum w Dziemianach w trakcie sprzątnięcia brzegu jeziora, zajęć terenowych i w trakcie sesji fotograficznych wielokrotnie zapoznawali się z dwunastoma tablicami znakowanej pieszej ścieżki edukacyjnej wokół jeziora Rzuno. Tablice ścieżki zostały opracowane przez pracowników Wdzydzkiego Parku Krajobrazowego i w chwili obecnej są w bardzo dobrym stanie technicznym.

Ad 3. Inwentaryzacja przyrodnicza jeziora i jego brzegów.

Na szkolnej witrynie WWW a adresie <http://www.gimnazjum.dziemiany.pl> w zakładce PROJEKTY umieszczono informacje szczegółowe o przebiegu projektu. W szczególności zamieszczono tam opisy walorów jeziora Rzuno, prezentacje multimedialne, dokumentację fotograficzną i niniejsze sprawozdanie.

Ad 5. Seminarium naukowe dla uczniów

Każdy z uczniów gimnazjum mógł uczestniczyć w cyklu wykładów połączonych z zajęciami terenowymi przygotowanych przez:

- 2 grudnia 2014 r. – „Geomorfologia i limnologia jeziora Rzuno” – zajęcia terenowe prowadzone przez dr Radosława Wróblewskiego (geomorfologa) – Uniwersytet Gdański
- 18 grudnia 2014 r. – „Morfologia i anatomia ryb słodkowodnych” warsztaty prowadzone przez Małgorzatę Piotrowicz (biologa) – Uniwersytet Gdański;
- 27 kwietnia 2015 r. – „Inwentaryzacja płazów i gadów nad jeziorem Rzuno w Dziemianach” – wykład i zajęcia terenowe prowadzone przez Tomasza Narczyńskiego (herpetologa i batrachologa);
- 15 maja 2015 r. – „Osady jeziora Rzuno jako archiwum zmian środowiska przyrodniczego” zajęcia terenowe prowadzone przez dr Radosława Wróblewskiego (geomorfologa) – Uniwersytet Gdański z użyciem specjalistycznego sprzętu;
- 21 maja 2015 r. – „Torfowiska zlewni jeziora Rzuno. Wykorzystanie torfów dawniej i obecnie. Zajęcia prowadzone przez dr Radosława Wróblewskiego (geomorfologa) – Uniwersytet Gdański.

Ad 6. Konkursy plastyczny i fotograficzny

W ramach projektu „Dziemiańskie Rzuno - Wspólna Sprawa III” przeprowadzono następujące konkursy:

- fotograficzny „Osobliwości przyrodnicze jeziora Rzuno”, wpłynęło 15 prac,
- plastyczny „Malownicze zakątki jeziora Rzuno”, wpłynęło 18 prac.

Wyniki konkursów i nazwiska nagrodzonych uczniów umieszczono na stronie internetowej. Nagrody ufundowano ze środków WFOŚiGW w Gdańsku.

Ad 7. Prezentacja końcowa efektów projektu

Prezentacja końcowa projektu odbyła się dnia 15 czerwca 2015 r. w Gimnazjum w Dziemianach w ramach obchodów święta szkoły. Uczniowie wykonali postery prezentujące projekt z logo WFOŚiGW w Gdańsku. Grupa biorąca udział w projekcie przedstawiła też prezentację multimedialną. Na uroczystość zaproszono:

- Leszka Pobłockiego - Wójta Gminy Dziemiany,
- Krzysztofa Rolbieckiego - Przewodniczącego Rady Gminy Dziemiany i radnych RG,
- przedstawicieli Nadleśnictwa Lipusz,
- Przewodniczącego Rady Rodziców i członków Rady Rodziców,
- dyrektorów szkół Gminy Dziemiany.

Ad 8. Inwentaryzacja punktów konfliktowych wokół jeziora.

W chwili obecnej wokół jeziora nie występują punkty konfliktowe.

Ad 9. Przewóz uczniów na badania.

Gimnazjum w Dziemianach posiada oddziały zamiejscowe w miejscowości Kalisz. Aby wszyscy uczniowie mogli uczestniczyć w projekcie, wystąpiła konieczność dowozu części uczniów z Kalisza do Dziemian i z powrotem. Koszty transportu zostały pokryte ze środków WFOŚiGW w Gdańsku.

Podsumowanie

Głównym celem projektu było zaprezentowanie mieszkańcom Gminy Dziemiany oraz turystom walorów przyrodniczych, krajobrazowych, ekologicznych i rekreacyjnych jeziora Rzuno. Uczestnictwo w nim młodzieży z Gimnazjum im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Dziemianach zapewniło im poznanie metod badania jakości wody oraz prawidłowego zagospodarowania przestrzeni w celu ochrony tego bezodpływowego zbiornika wodnego.

W projekcie wystąpiła współpraca różnych podmiotów zainteresowanych przyszłością jeziora: właściciela (samorząd lokalny), mieszkańców Dziemian, członków LOP, turystów i mieszkańców Dziemian.

Ważnym elementem projektu była promocja polodowcowego jeziora rynnowego położonego w pobliżu dużej wsi o zachowanym jeszcze wysokim stopniu czystości wody. Efekty projektu wyeksponowano na stronie internetowej <http://www.gimnazjum.dziemiany.pl> oraz na okolicznościowych posterach umieszczonych w hollu głównym budynku gimnazjum.

Młodzież posprzątała parokrotnie strefę brzegową jeziora.

W trakcie prezentacji oraz w informacjach medialnych podkreślono wsparcie finansowe Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku. Kwota wsparcia wyniosła 8.550,00 zł.

Szkoła wzbogaciła się o nowy sprzęt: stację meteorologiczną, zestawy do badania jakości chemicznej wody, tester Combo, miernik prędkości wiatru i temperatury, preparaty mikroskopowe – kropla wody, sztalugi i ramki do posterów.

Osiągnięto zamierzone cele ekologiczne. Wzrosła świadomość ekologiczna młodzieży, która poznała ciekawe formy aktywnej edukacji ekologicznej.

Młodzież i nauczyciele jeszcze raz serdecznie dziękują władzom Funduszu za ponowne umożliwienie prowadzenia wspólnych badań ekologicznych.

Z poważaniem

Koordynator projektu

Adam Szejba

Dziemiany, 2015-06-22